

ÁRA: 4 Ft

Az Interdiszciplináris Tudományos Diákkör kiadványa
Szerkesztőség: MAURER GYÖRGY 1125 Bp. Szarvas G.42/b.

TÁRSADALMI KÍSÉRLETEK

Társadalmi kísérleten a jövőbeli együttélésünk egyes lehetséges elemeinek, formáinak kisebb közösségeken alapuló előzetes kipróbálását értjük. A társadalmi kísérlet célja, hogy nyújtson segítséget mai életmódunknak a társadalmi haladás irányába való fejlődéséhez. Ez utóbbi szempontjából kísérleti hipotézisnek kell tekinteni, hogy hazánkban is erősödni fog a társulások társadalom irányába való fejlődés. Következésképpen megnő a kisebb közösségek társadalmat formáló szerepe. Ebből adódóan új viszony alakul ki az egyének, a kisebb közösségek és a társadalom egésze között. A kisközösségi létforma -amely nagyon változatos közösségek egymás mellett élését, egy-egy személynek több közösséghez való tartozását is feltételezi- a mai nál jobban biztosítja az egyén "intim szférájának" tiszteletben tartását és a nemzet egésze harmónikus fejlődését. Minthogy a társulások létforma változatos kisközösségeken épül fel, nyilvánvaló, hogy a társadalmi kísérletek is nagyon változatos kérdésekre kereshetnek választ. Ezért egymás mellett több, más-más célú kísérlet is létezhet. A társadalmi kísérleteket nem szabad egy ország népén való kísérletezésre kiterjeszteni.

A társadalmi kísérletek sikeres megvalósításának három feltétele van:

1. A kísérlet olyan együttélési forma kipróbálására vonatkozik, amelynek elterjedésével reálisan számolni lehet még annak a generációnak az életében, amelyik a kísérleteket felvállalja, függetlenül attól, hogy az elterje-

→2.

TEAHÁZI PROGRAM

6. péntek "AHOGY TETSZIK"
/részletesebben lásd a teaházi program alatt/

13. péntek NEVELÉSTECHNOLÓGIA és INFRASTRUKTÚRA
videóvetítés nevelési központokról.
meghívottunk: F.VANKÓ ILDIKÓ
pedagógus

20. péntek KÖZMŰVELŐDÉS, INFORMÁCIÓ és KOMMUNIKÁCIÓ
A "Művi környezet" műhely sorozata 4.
Meghívott vendégek:
BODOR FERENC, DEME TAMÁS, JAKAB ZOLTÁN, KAMARÁS ISTVÁN, KOVÁCS ANDRÁS

27. péntek AZ IZRAELI KIBUCOK
Meghívottunk: FÉNYI TIBOR

AHOGY TETSZIK

Az eddig bejelentkezett "programok":

- szervezőbizottság 5-6ig
- SZÍVESSÉG BANK NYITÓ KÖZGYŰLÉS /Futó Péter/ 6-7-ig
- A HAZAI SZÁMITÁSTECHNIKÁRÓL Csákó Mihály beszélget
- PSZICHOLÓGIAI DEMONSTRÁCIÓK /Tündérhegyiek/
  1. Encounter
  2. Pszichodráma
  3. Ne nevedd korán - családi játszmáink
  4. Dohányzásról leszoktatás
  5. Fogyókúrázás pszichológiai módszerekkel

A demonstrációk az 1-es, 2-es klubban lesznek, bárki részt vehet rajtuk és helyben jelentkezhet a néhány hét múlva induló csoportokba.

dés nem kell, hogy országos méretű legyen.

2. A kísérlet igazodjon -megkezdésekor kiváltképp- ahhoz az adott feltételrendszerhez, amelyben el akarják kezdeni.

3. Létezzen egy olyan kisközösség amely a társadalmi kísérlet gondolatát magáénak vallja és az adott kísérleti formában való részvételt vállalja -egyebek között azért is, mert érdekelt személyileg, családi méretekben, vagy más közösségi léptékben a kísérlet sikerében.

Ez a három követelmény egyrészt megvéd attól, hogy a kísérlet utópiába torkolljon. Másrészt biztosítja, hogy a mai viszonyainknak ne csak egy minimális tökéletesítésére törekedjünk.

Bp. '86. nov. Dr. KOVÁCS GÉZA
jövőkutató

GONDOLATOK A „TÁRSADALMI KÍSÉRLETEK”-HEZ

1. Minden eddigi társadalom: kísérlet. Kísérlet a természet és embertársaink legyőzésére.
2. Szinte minden eddigi emberi "munka" természetpusztító jellegű. Mint kísérlet épp ezért antihumánus, hiszen a jövő nemzedékek rovására történik. / A humanizmus éppúgy fajelmélet, mint a faszizmus. /
3. A kollektivitás szükségessége nem csak az egyén vágyaiból következik, hanem létfeltételeink előállításából is. Elszigetelődésre akkor van szükség, amikor a többség rossz útra téved.
4. A kísérletnek a tartós létezési feltételek előállítását kell szolgálnia.
5. Az alapok tekintetében a CV sem más mint, a többi.
6. Megvalósítás nélkül is eldönthető, hogy CV ugyan jobb, de a természettel szembeni viszony tekintetében nem az. Még "destruk-

Egészség

Egyszer történt, hogy egy kiváló sebész, aki a Yale orvosi egyetemen dolgozott, kiábrándult a sebészetből. Mialatt azon elmélkedett, hogy mit kezdjen az életével, elkerült egy "Pszichológiai tényezők, stressz és rák" című tanfolyamra. Egy "irányított látomás" gyakorlat alatt azon kapta magát, hogy egy szakállas, hosszúhajú, makulátlanul lebegő köntösbe öltözött férfivel társalog, akinek a fején kis apró papi sapka volt.

A vízió -akinek George volt a neve- azt tanácsolta a sebésznek, hogy maradjon a sebészet mellett, de változtassa meg orvoslásának módszerét.

Dr. Bernard Siegelt, ezután csak Bernie-nek becézték a betegei. Íróasztalát félretaszította az útból, hogy egyenlően beszélgethessen betegeivel. Ezenkívül szerepet váltott, a beteget gyógyítóból átváltozott emberré, aki segít a másoknak időt nyerni, hogy az meggyógyítsa önmagát.

És a betegek gyógyítják magukat. Siegel a "Szeretet, orvoslás és csodák" című könyvében több, csodával határos esetről számol be. Nem mindenki akar élni, állapította meg Siegel egy alkalommal. Valójában csak a páciensek 15-20%-a akarja saját életét kézbe venni és küzdeni az életbenmaradásért. A többség, 60-70% inkább gyógyszerekre és műtetre hagyatkozik a diéta vállalása, a dohányzás abbahagyása, az élettárssal való szembesülés, vagy saját önromboló pszichéjüknek mély kivizsgálása →

tív" is lehet a környezetépítő kísérletek szükségességének mellőzése esetén.

7. Bárki, -így a döntéshozók is- ma még mindenféle kihívás elől kitérhetnek. Aki meg nem tér ki, az nem dönthet, legfőljebb megteheti, hogy nem dönt a természet ellen.

'87. jan.

AGÓCS JÓZSEF
/Soproni Egyetem/

helyett.

A maradék 15% ténylegesen a betegséget vagy a halált választja, azt büntetésnek, vagy menekülésnek használva problémáik előtt.

Azok akik küzdeni akarnak - a kivételes páciensek - közismerten "rossz" betegekké válnak: magyarázatokat követelnek az orvosoktól mielőtt teszteknek vetik alá magukat, és vállalt vonnak az orvosok savanyú-szigorú kijelentéseire.

Ez az út kitartó és következetes munkát követel a páciens részéről. A gyógyulás a központi idegrendszer által, a belső elválasztású mirigyek és az immunrendszer által, valamint a konfliktusok megoldása, a stressz megszüntetése, és a pozitív énkép érvényesítése által történik.

1978-ban Siegel létrehozott egy csoportot, amely húsz "kivételes" páciensből állott. Eljárásukat "törődésközpontúnak" nevezi, mivel a szeretetre, biztonságérzetre, és terápiára alapoz. Zene, meditáció, humor és csoporttámogatás mellett fontos szerepet játszik a krétarajz, amelyben a betegek magukat, betegségüket és kezeléseiket rajzolják meg.

"Abszurdum nem alkalmazni kezeléseket csupán azért, mert még nem tudjuk hogyan működnek" - írja Siegel. Valószínűleg a legjobb kezelés a szeretet: a feltétel nélküli szeretet az immunrendszer legjobb serkentője. Ha azt mondanám a betegeknek, hogy növeljék a vérük immun-globulin szintjét, vagy az idegen testeket ölő T-sejteket, senki sem tudná hogyan tegye. Ellenben ha megtanítom őket teljes mértékben szeretni saját magukat és másokat, ugyanezek a változások állnak be.

Tapasztalatból tudom, mondja Siegel, hogy az ember bármikor megváltozhat. Minél korábban történik ez, annál nagyobb a helyreállás esélye. És az emberek meggyógyulnak. Felgyógyulnak mindenféle életveszélyes állapotból, a betegség minden szakaszából. Ahogyan az egyik páciens mondta:

"A rák csak parancs, de nem ítélet"

MIT ÉRTÜNK „COMMUNARD VÁROSBAN” ISKOLÁN?

/részletek a teaházi beszélgetéshez készült tézisekből/

...Ha tehát a teljes emberi kultúra elsajátításának-átadásának-teremtésének /akár: csere-beréjének/ színterét és szervezetét próbáljuk bejelölni az /akár kerepestarcsai/ "Communard Város" térképén, akkor feltételeznünk kell, hogy:

- nemcsak a /serdületlen/ ifjúságot, gyerekkorosztályt illeti meg a tanulói szerep, illetve

a serdületlen ifjúságot, gyerekkorosztályt nemcsak tanulói szerep illeti meg,

vagyis "kliensként" kell tekinteni a teljes lakosságot,

- persze számolva azzal, hogy a legtöbb időt és gondot mégis az előbbiekre kell fordítani

- nemcsak ifjabb és idősebb kliensek közötti választóvonal halványabb, ill. átmenetekben gazdagabb hanem a "házigazdák" és "látogatók" közötti is. Ebbe a felfogásba bennefoglaltatik az, hogy a gyerekkort nem passzív, a felnőtt társadalom gondoskodását egyszerűen elfogadó-elszenvedő életkornak tekintjük, hanem hiszünk abban, hogy a gyerekközösség kíván és képes "társadalmi jelenség" lenni, nem akar pusztán pedagógiai jelenség lenni, /a gondolat érett formában nyomonkövethető Dewey-nél, Makarenkónál és Karácsony Sándornál/ tehát iskolája, sőt lakótelepe házigazdájaként is kíván és képes fellépni.

Az emberi kultúrának ama széles felfogásába "minden emberi mű" beletartozik, a tevékenységrendszer tehát valamiképp modellezi az "össztársadalmi folyamatokat". Napjaink progresszív pedagógiája több alternatív elképzelést dajkál e széles, a hagyományos iskolait, tán a hagyományos közművelődésit is meghaladó tevékenységi rendszert illetően. Egyetértés mutatkozik

mindenesetre abban, hogy a klasz-
szikus tanulás /a "könyves kultú-
ra" elsajátítása/ mellett időt,
helyet, szervezetet kell arra biz-
tosítani, hogy a "növendékek"
értékteremtő munkát, s a munkával
létrehozott-megóvott javakkal kö-
zösségi gazdálkodást végezzenek,
politikai-közéleti tevékenység
gyanánt urai legyenek saját éle-
tük igazgatásának, irányításának,
a "nevelési-művelődési intézmény"
lelkük és jellemük pallérozása
mellett ne feledkezzék meg emberi
lényük biológiai összetevőiről sem,
a test kultúrájáról sem tehát, to-
vábbá nyújtson elegendő időt já-
tékra, rekreációra, szórakozásra
is -mindezt nevelésük egyenértékű
komponenseinek tekintve.

Az is nyilvánvaló, hogy ezen
tevékenységeknek nem lehet kizáró-
lagos helyszíne egyetlen épület.
A természeti környezettel, egyszer-
smind a város (valamennyi tervével
jól együttműködni tudó épületről
kell gondoskodni. Ahová tehát va-
lóban betérhet -és be is tér- min-
denki /akárki/, de ahonnan bármi-
kor ki is lehessen vonulni -/pl.:
ha egy tanulócsoport a közeli erdő-
ben akarja a "világ megismerhető-
ségét" kipróbálni, s ha egy másik
a városi múzeumot, a városszé-
li "mindentudó" öregember hajlékát a-
karja az "iskola" helyiségének te-
kinteni, megtehesse/. A sokfunk-
ciós nevelési-művelődési központ
épülete nem összkomfortos falansz-
ter tehát, ahol minden bekebelez-
hető, úgy, hogy ki se kell jönni a
szabad ég alá, át se kell sétálni
a szomszédba stb.

Van itt még két kérdés, ami az
"épületen", "művi környezeten" u-
gyan nem kérhető számon, de a gon-
dolkodásba mégis bekalkulálandó.

Kié a "Communard-város" nevelési-
művelődési-közösségi létesítménye?
Kik rendelkeznek használatáról,
szolgáltatásairól, feladatairól?
Nyilván olyan megoldást kell -akár
a társadalmi kísérlet részeként fel-
vállalni, amely e rendelkezési jo-
got alapvetően használói kézbe he-
lyezi.

A CSALÁD, MINT TÁMOGATÓ RENDSZER

In.: G. Caplan - M. Killilea: Sup-
port Systems and Mutual Help Grun-
ne and Stratton, N.Y. 1976. 19-36
/A recenziót készítette: Komlósi
Piroska/

A szerző, aki a mentálhygiéné el-
méleti és gyakorlati alapkérdése
ivel foglalkozik több könyvében,
e tanulmányával a család problé-
maköréhez nyúl, ami a mentálhygi-
énés szakirodalomban eddig sajná-
latosan elhanyagolt volt. Bár a
tanulmányból érződik, hogy a csa-
lád problematikájával sem szocio-
lógiai, sem pszichológiai szem-
pontból nem foglalkozott különö-
sebb elmélyültséggel, de a meglé-
vő ismeretanyagot szellemesen ve-
tette össze egy korábban kidolgo-
zott általánosabb koncepciójával.
Ebben az ún. "támogató rendszerek-
re" /support system/ vonatkozó
modelljében azt írja le /1974/,
hogy milyen funkciókat kell betöl-
tenie egy közösségnek, csoportnak
ahhoz, hogy az egyén számára az
egészséget előmozdító és a szemé-
lyiséget erősítő hatásokat bizto-
síthassa.

Epidemiológiai és etológiai vizs-
gálatok eredményei /Cassel/ mutat-
ják, hogy azokban a szubpopuláci-
ókban, ahol hatnak a "támogató
rendszerekre" jellemző funkciók,
kisebb a mentális és fizikális be-
tegségek gyakorisága, mint a kör-
nyezetükben. Ez főként akkor vá-
lik nyilvánvalóvá, ha akut ill.
krónikus stressznek, valamint
gyors fizikai és szociális válto-
zásnak vannak kitéve. A "támogató
rendszer"-szerű társas tömörülé-
sek jellemzője, hogy az egyén

Hát valami ilyesmi jutott eszem-
be a kerepestarcsai "Communard-vá-
ros" nevelési-művelődési-közösségi
létesítményéről gondolkodva.

1986, dec.

TRENCSENYI LÁSZLÓ
pedagógus

folyamatos társas interakcióban van olyan személyekkel, csoportokkal, amelyekben lehetőség nyílik órá vonatkozó visszajelentésekre, értékelésekre, s amely kapcsolatok ellensúlyozhatják a tágabb társas kontextusban való elégtelen kommunikációját.

E csoportok az egyént:

- sajátos individuusként kezelik,
- személyes módon érdeklődnek iránta, az ő nyelvét beszélik
- nyílt elvárásokkal vannak iránta
- nyíltan minősítik a teljesítményeit, jutalmazás és büntetés egyaránt működik

Összességében: az egyén személyes szükségleteire érzékenyek!

A csoport által nyújtott segítség akár rövid akár hosszú távú, egyaránt tartalmazza az alábbi mozzanatokat:

1. Az egyén számára fontossá vált személyek /"significant others"/ segíteni tudnak abban, hogy mobilizálhassa a saját lelki erőforrásait, és legyőzhesse érzelmi terheit.
2. Megosztják vele feladatait.
3. Ellátják különböző támogatásokkal/eszközökkel, pénzzel, tanácsokkal/, hogy javíthassa a saját problémáinak megoldási készségét.

A továbbiakban a "támogató rendszerek" modelljét vetíti rá a családra/mint csoportra/, hogy a közösségi mentálhigiénés akciók megtervezésében figyelmet szenteljenek a családi élet e speciális aspektusainak.

SZELLEMIKÉKBEN KATASZTRÓFASÚJTOTTA
TERÜLETTÉ NYILVÁNÍTOM...

A FROMM-BESZÉLGETÉSHEZ

Alább néhány részletet közlünk Hegyi Ildikó /Pécsi JPTE/ leveléből s ezt az alkalmat felhasználva szeretnénk kérni, hogy GONDOLATAITOKAT NE CSUPÁN az IGYÉSZ-szel osszátok meg. Sok-sok levélbeli inspiráció megreked néhány szervező tagnál, akik ezekből motivációt nyerne, de mi lesz a többiekkel...?

Rendben van, aki "rühell újságba írni", az írjon nekünk, de próbálja úgy kerekíteni, hogy nagyobb egység közölhető legyen belőle és egyúttal jelezzék, hogy hozzájárul-e a teljes vagy részleges közléshez. Tehát részletek Ildikó leveléből:

"Nagyon sok gondolatot ébresztett bennem a Fromm-beszélgetés. ...arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy vannak még ma is magyarországon olyan közösségek /pl. a cigány közösségek/ ahol a szeretetlenség problémaköre fel sem merül. ...Hitem és meggyőződésem szerint a szeretet a legmagasabbrendű emberi tevékenységek halmazába tartozik s már az anyatejjel szívjuk magunkba. ...Ahhoz, hogy elérkezzünk a szeretethez, ugyanolyan lépcsőfokokat kell megmászunk, mint a hithez. Ez pedig annak a mikrokörnyezetnek lenne a feladata, ahol nevelkedünk. Csakis itt sajátíthatjuk el a szeretethez feltétlenül szükséges ismeretegyüttest. Nem vagyok civilizáció ellenes. Én azt az intim szférát hiányolom, amely mindenféle szeretet alapja. Ennek megteremtésére a nagyvárosok környetege nem éppen a legalkalmasabb tér. Az elszigeteltség, a társtalanság, az igazi emberi kapcsolatok hiánya a neurózisok melegágya. ...Vajon a lakótelepek létrehozói mikor veszik ezt tudomásul? Vagy úgy járunk, mint

Dosztojevszkij hőse, az odulakó, aki már változtatni sem szándékozik? Osztályrésze a vegetáló lét. Az Egérlyuk hősének szépre, jóra törekvése csak ábránd. Mert nem képes a változtatásra..."

1986. dec.28.

„MIÉNK ITT A TÉR...”

"A nyomor és tudatlanság világában élünk és mindenkinek nyilvánvaló kötelessége megkísérelni, hogy azt a kicsiny szögletét, amelyre befolyást gyakorolhat, valamivel kevésbé nyomorulttá és tudatlanná tegye, mint amilyen volt, mielőtt ő odalépett."

Thomas H. Huxley

Emlékszem, mikor három évvel ezelőtt beléptünk a kollégium falai közé, szinte mindenki olyan indíttatásból érkezett, hogy valami másra vágyik, mint amit az egye-

"A gazda gyakran szemügyre veszi a birókat. Önismeret, önismeret, önismeret. Szükségünk van rá ahhoz, hogy a leki egészségünket megőrizzük.

Az emberi faj idegrendszerére a XX. század második felére roppant módon kifinomodott. Ezt bizonyítja az a hatalmas tudományos-technikai fejlődés is, amely a csillagokba, a világűrbe képes röptetni az embert. Ilyen gyors fejlődésre és ilyen produkciókra csak a NAGYON ÉRZÉKENY IDEGRENSZERŰ élőlény képes. Csakhogy fajtánk idegeinek kifinomodása azt is jelenti, hogy ma KÖRÜLMÉNYESEBB MEGŐRIZNIE és MEGVÉDENIE idegrendszerének egyensúlyát. Egyre több figyelmet kell rá fordítania ahhoz is, hogy újabb sikereket arassunk, ahhoz is, hogy elkerüljük a végső kudarcot."

"Magam azokat az embereket tartom sikeresnek, akik életüket kezükbe veszik, értelmesen vezetik, az évtizedek lassú folyamatában megformázzák SAJÁT karakterüket. Felszínre hozzák EGYÉNI adottságaikat, és javítanak valamit a világon."

Mohás Livia "Ki tudja mi a siker? c. könyvéből

-B-

tem, illetőleg a budaörsi diák-szálló nyújt. Mégpedig egy olyan kollégiumra, amely teret adhat egy demokratikus önkormányzat kiépülésének, melyben a közösségi lét és az egyéni autonómia egység és harmóniáját megteremtve mindenki megtalálhatja a neki legmegfelelőbb önkifejezési formát, lehetőségét.

...A szándék nem kétséges, mégis valahogy akadozik az önkormányzat, viszonylag kevésnek tűnik a szakmai munka, illetve az olyannyira kívánt közösség körvonalai sem rajzolódnak ki igazából.

... Amíg az egyetemre kerülünk - és ott továbbra is - állandóan felülről irányuló formális kényszerkötelezettségekkel vagyunk körülvéve. És íme jön ez a kollégium - amely tartalmaz kötelezettségvállalásra kínál lehetőséget egy határozott értékrend kialakítása érdekében - s a hallgatók többsége szinte reflexszerűen, ösztönösen elutasítja ezt az ajánlatot.

Én nem az itt lakók hibájaként ítélem meg ezt a reakciót. Olyan környezetben élünk, amely nem a teljesítményekre, nem a tudásra, hanem

elenyésző kivétellel a kapcsolatokra, korrupcióra illetve ideológiai beállítottságra alapozza az egzisztenciális és személyiségi érvényesülést. Sajnos ma Magyarországon nem létezik olyan társadalom által biztosított garanciarendszer, mely az ellenkezőjéről győzné meg az ily módon gondolkodó egyetemi hallgatót.

Valahogy azt a módot lenne kívánatos megtalálni, amelynek során az egzisztenciális lét biztonsága és a tényleges teljesítmények, a szakmai tudás összhangba kerülhetnek.

Hogy idealisztikus elvárás? Csakhogy elfogadhatatlan számomra az a vélemény, amely az "idealisztikus" jelzővel lezártnak tekinti az ügyet. Igen, én úgy gondolom, hogy változtatni kell, szükséges, azzal együtt hogy ennek a tudata és az ehhez kapcsolódó felelősségérzet, sőt a változtatás módja minden emberben más és másképp jelentkezik. A változtatás alapjaként, kiindulópontjaként

- Szentestén megérkezett a dán MAJGÅRDEN lakó- és munkaközösség teljes létszámmal. Elszállásolásuk és programjuk megszervezésének első lépései nem kis nehézséget okoztak két olyan szervezőnek, akik már amúgyis túlterheltek. Nem kellene létrehozni egy "vendégfogadó-csoportot" nyelvtudó emberekből?
- A dec. 28-i "Táskarádió"-ban egy 10 perces riport hangzott el. Gáborjáni Péterrel Communard város ügyében. Lévai Sándor és Péter! Adjatok már hírt arról, hogy miféle konkrét lehetőségek merültek fel Kerepestarcsán és kiknek a részéről. Akár ide a gyors hír rovatba csupán a tényeket felsorakoztatva. Jó?
- Az Őrség szélén, Nádasd határában van egy erdészház -a malomtói. Szállás lehetőség. Fizetési módja: 2 nap kézi munka /túrista utakon jelfestés/. Utána /előtte, közben/ persze még sok mindent lehet csinálni. Kirándulni, gyűjteni /gombát, népdalt.../ és közeli településeket alaposabban megismerni, vagy akár csak együtt lenni.
/Orbán Róbert népművelő,
Lukácsháza/
- Ki tudna résztvenni havonta egyszer a Lev-Lap gépelésében? Ha éppen te, akkor az üzenőmnél /munkanap 213-460/ jelezd és ha tudsz hagyj valami telefonszámot is.
/Maurer Gy./
- Készült egy rádióriport a Teaházban dán barátainkkal és közülünk valókkal. Adásban lesz /volt/ január 29-én a Petőfin, a "Kézfogások" című műsorban.
- Akinél régóta fekszik fordítani, szemlézni való anyag, az jelezze, hogy dolgozik-e rajta, vagy ha nem, akkor küldje-hozza vissza, hogy átadhassuk munkára éhes várakozóknak.
/M.GY./
- ETK-sok! Kaptunk egy tájékoztató anyagot a Prédikálószei Szivattyús Energiatározó tervéről /a VIZITERV műve/, amely a Pilisi tájvédelmi körzetben létesülne. A szöveg gyanúsán manipuláló szándékú -ígyelős olvasatra. Mit tudtok ti erről az ügyről? Kéritek a tájékoztatót?
/M.GY./

ROVATSZERKESZTŐ: FORGÁCS ÉVA A HÍREK FELADHATÓK ESTE 9-TŐL:
1 4 0 - 0 7 3

részemről talán egy olyan egyéni törekvés tűnik elfogadhatónak, amely a létező társadalmi elvárástól függetlenül, belső kényszerből fakadó civilizált állampolgárrá válást céloz, amelyben a civilizáltság annyit takar, hogy az ember az egzisztenciális biztonság kiépítésével párhuzamosan komoly szakmai tudásra, nyelvismeretre, kulturális tájékozottságra tart igényt önmagával szemben. Azt hiszem ez az a mód amellyel az ember elsajátíthat egyúttal egy egészséges magatartási,

viselkedési, vitakultúrát, amely elősegítheti az ember kapcsolatainak kiszélesedését, közeledését és a számomra egyik alapértékként állított tolerancia érvényesülését. Ugyanakkor hosszútávon mindez párosulhat egy megfelelő befolyásolási, illetőleg döntési képesség kialakulásával.

KÖVÉR SZILÁRD

/A fenti írást a jogászok Szakkolégiumi Értesítő-jéből vettük át és rövidítettük./

Ez elsősorban annak az eszköze, hogy "belső" információáramlásunk gyors és hatékony legyen. Az aktív tagoktól, különösen a műhelygazdák-tól és szervezőktől kérjük, hogy minden -az ITDK-val kapcsolatos- kis és nagy hírt, ötletet, javaslatot és saját fontosabb lépéseiket osszák meg ez úton a többiekkel.

A közös dolgainkban való közel azonos tájékozottság létfontosságú a belső "demokráciánk" szempontjából.

Amit közölni akarsz, azt előbb fogalmazd tömörre és informatívvá majd pedig így diktáld be a GYORSHÍREK szerkesztőjének:

FORGÁCS ÉVA T: /este kb. 9-től/ 140-073

Hogyan férünk hozzá a hírekhez?

1. Évát ugyanakkor, ugyanott felhívva.
2. Minden héten a Teaházban kitűzzük.
3. Később, ha van rá igény, pénz, ember, akkor /főleg vidékre/ a postázás is megoldható.

Meghatározatlan ideig /talán 2-3 hónap/ NEM KÖLCSÖNZÜNK ANYAGOKAT. A többi tevékenységünk /fordítás, szemlézés, anyaggyűjtés, stb./ tovább zajlik és persze várjuk vissza a már kikölcsönzött dolgokat. Az eddig befutott kéréseket is teljesítjük.

Azt tervezzük, hogy az újbóli "kinyitáskor" valóban nyitott könyvtár-olvasónk nyílik, mondjuk két hétenente egy bizonyos napon. Ennek az előkészítése még jó adag munkát igényel. A pestiek innen vihetnék el amit kérnek és a postázást csak vidékre csinálnánk.

A szünetelés oka -mielőtt valaki rejtelmes mögöttet keresne- csupán személyes túlterheltségem. Szeretnék végre komolyan dolgozni a "Közösségek könyvé", de ehhez néhány ügyet szüneteltetnem kell. Megértéseteket köszönöm.

Maurer György

Műhelygazdák:

Művi környezet: Lévai Sándor
1098 Bp. Mező I. ut 55/57.
munkahelyi T: 328-977

Alternatív lakó- és munkaközösségek Maurer György
1125 Bp. Szarvas G. 42/b.

Kibernetika Várhelyi Tamás
4032 Debrecen Tessedik S. 120.
T: /52/ 26-632

Információ Gyűjtő és Szolgáltató
/TÖRZS27/ Maurer György
1125 Bp. Szarvas G. 42/b.
üzenő munkanapokon: 213-460

Teaház csoport Bors Mari 1037
Bp. Kalap 12. T: 883-441

Kollektív-ház kezdeményezés
Siklaky István 1021 Bp. Tárogató
ut 28.

Belső tájékoztató ITDK-tagoknak
Fk: Maurer György

Balaton kezdeményezés
Bartók Gyula 1126 Bp. Szoboszlai
11/b. T: 853-792

Kerepestarcsai kezdeményezés
Kemény Bertalan 1036 Bp. Magyar
L.14. munkahelyi T: 569-122

—TEAHÁZ—

MINDEN PÉNTEKEN HATTÓL

Almássy téri Szabadidő Központ
Bp. VII.ker. Almássy tér 6. 4.e-
meleti teázó

Megközelíthető: 5 perc az EMKE-
től sétálva.

ELŐFIZETÉS: Egy évre 40,-Ft

Ezt a szerkesztőség címére küldd,
vagy a Teaházban fizess be személyesen.

Területi szervezők:

Debrecen: Csorvási László 4010
Egyetem tér 1/I.

Nyiregyháza: Giczey Péter 4400
Vasvári P. 87. fsz.

Sopron: Horváth Elvira
9400 Ady E. 5.

Szombathely: Szabó Gábor 9700
Bagolyvári sétány 1.

Budapesti szállás:

Adamecz Gabriella 1212 Bp.
Makád u. 2. T: 984-032

Tájékoztatás: Az IGYÉSZ-től kérhető ingyenes ITDK-ismertető.